

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

09 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie și Cobzac Elena,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 31 octombrie 2019, precum și încheierii Judecătoriei Cahul (sediul Central) din 09 septembrie 2019, declarat de petiționarul Arnaut Nicolae,

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de recurs: 06.07.2020 - 09.09.2020.

A C O N S T A T A T :

1. Prin încheierea Judecătoriei Cahul (sediul Central) din 09 septembrie 2019, plângerea condamnatului Arnaut Nicolae, împotriva administrației instituției penitenciare, referitoare la condițiile de detenție, a fost respinsă, ca fiind tardivă.

În motivarea soluției sale, prima instanță a indicat că potrivit art.473² alin.(5) Cod de procedură penală, plângerea referitor la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenției în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau în termen de 6 luni de la data când nu mai sunt deținuți în astfel de condiții, dar nu mai târziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenție,

Prima instanță a subliniat că, plângerea a fost depusă de către condamnat la 05 iulie 2019, deci în afară termenului legal de 6 luni indicat în dispoziția art.473² alin.(5) Cod de procedură penală, motiv pentru care plângerea referitor la condițiile de detenție a fost respinsă ca tardivă.

2. Petiționarul Arnaut Nicolae a contestat cu recurs încheierea, solicitând examinarea cererii de recurs potrivit art.art.459, 464¹ Cod de procedură penală.

3. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 31 octombrie 2019, recursul declarat de petiționar a fost respins, ca fiind tardiv, cu menținerea încheierii contestate.

Pentru a se pronunța, instanța de recurs a menționat că, pe durata întregului proces părțile sunt obligate să se intereseze de soarta dosarului care se examinează. Prin urmare după cum sugerează și jurisprudența CEDO, reieșind din principiul de

securitate a raporturilor juridice, recurentul trebuie să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță (*Van Harn versus Germaniy*, nr. 7557/03 din 11.09.2007) și de a contesta în termenul legal hotărârea primei instanțe, fapt ignorat de recurent, ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea recursului.

Instanța de recurs a constatat că, la materialele dosarului nu sunt prezente probe care ar demonstra imposibilitatea recurentului de a declara recurs în termen și nici nu a solicitat repunerea în termen a acestuia.

Subsecvent, Colegiul judiciar nu a stabilit careva motive întemeiate pentru repunerea în termen a recursului declarat.

În contextul celor expuse, din considerentul că, condamnatul Arnaut Nicolae a declarat recursul în afara termenului legal de 10 zile stabilit de art.473⁴ alin.(9) Cod de procedură penală, iar recurentul nu a demonstrat temeinicia omiterii termenului de atac, ulterior solicitând repunerea în termen, Colegiul judiciar a ajuns la concluzia de a respinge recursul ca fiind depus peste termen, cu menținerea încheierii contestate.

4. Petiționarul Arnaut Nicolae, nefiind de acord cu încheierea primei instanțe și decizia instanței de apel, a declară recurs în anulare, prin care solicită casarea acestora cu admiterea cerințelor indicate în cererile anterioare. În motivarea recursului, condamnatul a menționat că în privința lui nu au fost aplicate corespunzător prevederile art.art.385 alin.(5) și 473² alin.(1) Cod de procedură penală. Consideră că, instanța de recurs nu a respectat prevederile art.447 alin.(1) Cod de procedură penală, la judecarea recursului înaintat.

5. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.452 alin.(1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate în art.401 alin.(1) pct.2) și 3) Cod de procedură penală și în numele acestora, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârilor judecătorești după epuizarea căilor ordinare de atac.

În corespundere cu prevederile art.455 alin.(2) pct.7) Cod de procedură penală, cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă motivele recursului în anulare cu menționarea cazurilor prevăzute în art.453 Cod de procedură penală și cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate.

Prin trimitere la dispoziția art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, se menționează că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Prin urmare, instanța de recurs remarcă faptul că, dreptul de a declara recurs în anulare, poate fi exercitat numai în privința hotărârilor judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac,

reglementate de Capitolul IV, Secțiunea I și Secțiunea II ale Codului de procedură penală – adică calea apelului și recursului ordinar.

Analizând dispozițiile legale expuse mai sus în raport cu speța dată, rezultă că, decizia instanței de recurs prin care a fost menținută încheierea judecătorului de instrucție, adoptată în ordinea reglementată de art. art.447-449 Cod de procedură penală, nu cade sub incidența categoriilor de hotărâri irevocabile prevăzute la alin.(1) art.452 Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție, iar recursul declarat împotriva deciziei instanței de recurs din speță este inadmisibil, deoarece o asemenea hotărâre nu este susceptibilă de a mai fi atacată cu recurs în anulare.

Așadar, având ca reper prevederile art.455 alin.(2) pct.7), art.453 Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului înaintat, întrucât acesta nu corespunde cerințelor de formă și conținut prevăzute la art.455 Cod de procedură penală.

6. În conformitate cu prevederile art.art.432 alin.(2) pct.1), 456 Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de Arnaut Nicolae, împotriva încheierii Judecătoriei Cahul (sediul Central) din 09 septembrie 2019 și deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 31 octombrie 2019 pe motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 09 septembrie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena